

תיקוני עירובין

גליון שאלות הלכתיות

המתחדשות מידי שבוע בבדיקת העירובים השכונתיים

עירובין למעשה
עיון | שימוש | כשרות

מוקד העירוב
בארץ הקודש
054-84-833-20

גליון מס' 229
כסלו תש"פ

לפעמים אנשים נתקלים במצבים דומים לאלו, וסבורים שהנכון הוא שלא למנוע את הקטן מלטלטל. ועוד יותר מצוי שההורים עצמם צריכים שיטלטלו להם את העגלה במקום שמצב העירוב אינו כשר כראוי, וסבורים לתת לקטן שיטלטל, כי קטן אינו מצווה. והנה דין כעין זה הוזכר ברמ"א (סי' שס"ב ס"ז), אבל כתב המשנ"ב (שם ס"ק מ"ד) שמדובר דוקא באופן שאינו יודע שעושה בשביל אביו, אבל אם יודע שעושה בשביל אביו, אסור אפילו למישהו אחר להביאו לשם, אפילו בלי לומר לו שיקח. ועוד הוסיף שאם אביו רואהו, יש לו דין להפרישו משום מצות חינוך. [וכשנותן לו בידים או אומר לו שיקח, יש גם דין ספיה]. לכן יפה עשה האב שלימד את בנו להימנע מלטלטל, וקיים מצות חנוך [למרות שהיה מקום לדון במקרה זה משום ספיה לצרכו בדרבנן, ואכמ"ל].

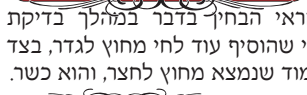
דין טלטול בצמיד סוכריות על היד

וכאן התעוררה שאלה, כיון שמדובר בצמיד של סוכריות, אולי אפשר לשים אותו על היד כדוגמת צמיד, ולא יהיה בו איסור טלטול, כמו שמצינו שאנשים שלא מטלטלים לוקחים מגבת על צוארם כדוגמת צעיף, למרות שמי שבאמת צריך צעיף לוקח בגד ששמו צעיף ולא מגבת, מ"מ כיון שזה צורת מלבוש הרי זה מותר, וא"כ ה"ה בצמיד של סוכריות. האברך סיפר שהם החליטו שאסור לעשות כן, ושאל האם הוא פסק נכון. ואכן יש חילוק בין צמיד שההיתר שלו הוא משום תכשית, שמקשט את הגוף, ודבר שאינו מקשט לא שייך שיהיה תכשית, וסוכריות אינם קישוט, גם אם הילדים משחקים איתם כמה דקות כשהן על היד. משא"כ לגבי מגבת על הצואר שההיתר שלו מדין מלבוש, וגדר מלבוש הוא שמשמש את הגוף, ובצעיף השימוש הוא לעטוף גרונו מפני הקור, וזה קיים גם במגבת, למרות שמחמת צבע וסוג הבד לא רגילים לעשות בו שימוש זה.

סיוורים רבים לקבוצות של אברכים מלומדי השיעורים

בשבוע זה התקיימו סיוורים בכמה מקומות לאברכים לומדי השיעורים. בכל מקום השתתפו עשרות אברכים שנדהמו לגלות כמה יש עוד להוסיף בלימוד הלכות עירובין למעשה, ואיך הלימוד של עירובין שנראה קשה, הופך לדבר מרתק ומושך. להבין כמה מחשבות הושקעו בכל עמוד וכל לחי, היכן להעמיד אותו באופן שיהיה מהודר וטוב. איזה דברים התקלקלו, וכיצד תקנו אותם. ורבים ציינו על התועלת העצומה בסיוור שאחרי הלימוד.

באחד מהפתחים שעברנו בסיוור, היו שני עמודים של עירוב תקינים, אבל בבנין הסמוך התחילו פרויקט תמה, והקיפו את כל החצר שלו בגדרות של אתר בניה, יחד עם העמוד של העירוב. באופן זה יוצא שהעמוד נמצא בתוך מקום המוקף מדי רוחותיו, וכתב המשנ"ב (סי' שס"ג ס"ק ק"ג) שאם העמיד את הקנה בתוך חצר המוקף מדי רוחותיו, לאו כלום הוא. וא"כ צורת הפתח במצב כזה אינה כשרה. האחראי הבחין בדבר במהלך בדיקת העירוב, ומיד דאג לפתור את הבעיה ע"י שהוסיף עוד לחי מחוץ לגדר, בצד הפונה לשביל, וע"י הלחי נחשב כמו עמוד שנמצא מחוץ לחצר, והוא כשר.

דין בין שיתוב הנכסים את הגדר

גג המפסיק בגדר שהתעקמה
במהלך הסיוור הבחינו האברכים שהפועלים השעינו על הגדר ברזלים, וגרמו לה לנטות כלפי השביל, עד כדי שהיא מכסה מעל הלחי (כיון שהלחי צמוד לגדר), וא"כ יוצא שיש גג המפסיק בין הלחי לבין החוט. בשלב זה עצרנו ושאלנו את האברכים האם אכן זה פוסל את הלחי, לפי מה שלמדנו במסגרת השיעורים. האברכים השיבו מיד את תשובותיהם, שיש לדון בזה משני פנים, א. כיון שהעקמימות בגדר נעשית רק בגלל הברזלים שנשענים עליו, והם זמניים כי עוד מעט יצטרכו אותם ויקחו אותם, ואז הגדר תחזור למקומה [לפי המצב במקרה זה], א"כ זה גג ארעי,

גג שהתעקמה ופוסלת מעל הלחי

הגברת הביקוש והחיזוק במועצות הדתיות בארץ
בשבוע זה נכנסו כמה רבנים אל הראשון לציון הרב יצחק יוסף שליט"א, לבקש לחזק ולעורר על הטיפול בעירובים הנעשים כיום ברחבי הארץ, אשר יש כיום מקומות רבים שנותנים את התפקיד לאדם שלא הוסמך ולא למד את ההלכות, ולכן מתגלים בעיות קשות שלפעמים גורמות לפסול את העירובים.

כעת לרגל שנתרבו הלומדים הלכות עירובין, ובפרט שיש מאות אברכים שהשתתפו כעת במסגרת השיעורים של "בודקי עירובין" שע"י "מוקד העירוב", ורכשו ידיעות נרחבות בכל הנושאים המעשיים, עם השיטות השונות והוראות פוסקי זמנינו. ובקיאם בהלכה למעשה. וכן קיבלו הנחיות הלכתיות על מה מקפידים יותר בעירוב. כמו"כ המוקד נותן הדרכה וליוי לעוסקים במלאכת הקודש. הרי יש בזה הזדמנות ואפשרות עצומה לעשות שינוי של ממש בכל הארץ, ומלאה הארץ דעה את ה', בשמירת השבת וקיום ההלכה, להציל רבים מעון, ולזכות רבים במצוה החשובה, שמירת שבת קודש.

הגאון רבי יצחק לוי שליט"א, רב העיר נשר, ותלמידו חביבו של הרשל"צ, ביקש שנערוך עבורו רשימת שאלות המצויות כיום בעירובים עירוניים ובישובים, על מנת לגבש קו הלכתי שידרוש מהמועצות להשקיע ולתקצב את התיקונים הנדרשים. ואמנם עדיין יש הרבה מקומות שנאלצים להקל יותר, ובהם העירוב אינו מגיע לרמת הכשרות הטובה, מ"מ ענין זה יקדם בעז"ה את תיקון העירובים באופן רשמי. אנו מברכים בזאת את כל השותפים בקידום החיזוק הגדול הזה, ומקוים ומתפללים להצלחתו.

חיזוק בעירוב לתיקון חילולי השבת

בימים אלו שלמנגינת לב משנאינו נשאו ראש ופרצו חומות השבת בכמה מקומות, בודאי מוטל עלינו לחזק את השבת אצלנו, ויתן ה' שיגדל צד הקדושה, ונתחזק בשמירת השבת, שלא להקל לטלטל במקומות שאינם עומדים בכשרות טובה, למרות שמחמת זה אין הרבה מקומות שאפשר להיות בשבת, עם ילדים קטנים, כי אי אפשר לצאת לטייל איתם כשצריך לטלטלם, ובפרט לבני ספרד שאם אין שערים הנסגרים בלילה, העירוב אינו מועיל אלא רק בשעת הדחק, מפני שדעת מרן השו"ע שיש רשות הרבים בזמן הזה גם כשאין שישים ריבוא, ואי אפשר לערב את רשות הרבים. נתחזק אנו ובני משפחותינו, לברר את כשרות העירוב, להימנע מהוצאת החפצים במקומות ההם, וכל הימנעות וההירות, תהיה לנו ולעם ישראל לזכות, להגן מכל צרה ח"ו, לזכות לברכת השבת מקור הברכה, ולמנוע את חילולי השבת בכל פינה.

באמצע שבת גילו שהעירוב נקרע

בשבת זו אירע דבר באחת מהקהילות החרדיות בדרום, באמצע שבת גילו שמישהו מהתושבים התנכל לעירוב וקרע את אחד מהחוטים. בקהילה זו יש אחראי מסור וירא שמים מאוד, ולאחר ששקל את המצב, עבר והודיע לכל בתי הכנסת שיכריזו שהעירוב נקרע, ואי אפשר לסמוך עליו. בני הקהילה קיבלו את ההודעה בתדהמה, וכולם החלו לפשפש בכיסם, ולהודיע לבני משפחתם שלא לקחת ילדים לגינה, לא להוציא בקבוק ועגלה, לא להעביר ממתקנים מאבות ובנים, ועוד מגוון של עשרות פעולות שעושים בואפן רגיל, ובמצב כזה התעוררו לשים לב, שהם בעצם מטלטלים וסומכים על העירוב הרבה מאוד פעמים במשך השבת. נציין כאן סיפור אחד על התמודדות של ילד קטן, והשאלות המחכימות שהתעוררו להם. ילד קיבל ממתק של סוכריות הקשורות בגומי בצורת צמיד, וכששמעו שהעירוב נקרע, אמר האבא לבנו שישאיר את הסוכריות בבית זה עד מוצאי שבת. הילד הצטער מאוד, אבל היה לו בכך פרק לימוד על הימנעות מטלטול כשצריך עירוב, וזו היא מצות חינוך.

ולפ"ז לדעת הגר"נ לא יפסול כאשר העקמימות קטנה. ג. עוד העירו שאולי נאמר שאין לגדר שם גג כלל, כי היא לא התקפלה עד כדי שמכסה את השטח שתחתיה כמו גג, אלא רק נוטה מעט, וא"כ אולי אינה חשובה גג. ואפשר שזה תלוי במחלוקת הנ"ל. ועיין בזה.

וקי"ל שאינו מהווה הפסק ואינו פוסל. ב. הבליטה שנוצרה היתה מועטת מאוד, ובענין גודל הגג המפסיק נחלקו פוסקי הדור, מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל חשב גם בדבר שאינו גדול, כדוגמת כבל חשמל הנמצא בין הלחי לחוט, אבל מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל אמר שכדי להחשב הפסק צריך מינימום טפח, כפי שמצינו ששיעור אהל לשבת טפח, ואהל לטומאה טפח.

עירובין למעשה

עיון | שימושי | כשרות

דיני התחומין לא מחוץ לתחום!

הידעת?

פעמים רבות אתה ומשפתתך נפגשים בהלכות תחומין, ולא שמים לב?

ממתינים במיון בביה"ח "תל השומר", אפשר להגיע בשבת לבני ברק?
איך עושים 'עירוב תחומין' ללכת ממודיעין עילית לשוב חשמונאים?
כשנמצאים ב"אור הגנוז" האם מותר ללכת לציון הרשב"י במירון?
האם יש פתרון להתיר להגיע גם מכפר שמאי עד מירון?
ביתי נסעה עם הסמינר, עד היכן מותרת לטייל סביב למושב?
האם היולדת יכולה לקחת איתה בגדים להחלפה, וטלית לבעלה?
מתי בעל קורא אינו יכול ללכת לבית כנסת בעיר הסמוכה?
האם בתוך ירושלים מותר ללכת גם שעה וחצי לשכונה רחוקה?

היתכן?

בחור שאינו יכול ללכת כשבת בתוך השכונה, האם הוא יכול לעלות?
אברק שבא עם יולדת ל"מעיני היסועה", ואסור ללכת לרחוב ירושלים הבני ברק?
ראית אדם ברחוב ב"קומאיות", והרב אומר לו שלא יצא מק' אמותיו?
האם ניתן לצייר בפני האושה, ואינו יכול להגיע אף בית הכנסת שבתוך הישוב?

בלימוד שלושה חודשים בלבד, תוכל ללמוד מענה לכל השאלות האלו!

הצטרף עכשיו לעשרות אברכים שלומדים להורות כהלכה, ע"י "מוקד העירוב"

שיעורים פעם בשבוע, בליווי מפות ומצגות, דפי סיכום, מבחנים, הכשרה, תעודות

לפרטים והרשמה לכינוסי הפתיחה

בבני ברק: ביום שני י"ח כסלו בשעה 8:00, 9:15 ביכ"ס צעירים.....לנציג 052-7676-605
במודיעין עילית: ביום שלישי י"ט כסלו בשעה 8:00 ביהמ"ד רחוב הסבא מסלבודקה. לנציג 0548589612
בירושלים: ביום רביעי בשעה 6:00 במיר סמוך לתולדות אהרן..... לנציג 0534-18-6778
בירושלים: ביום רביעי בשעה 8:00 ביהמ"ד רחוב ישא ברכה 19..... לנציג 0534-18-6778
בבית שמש: 055-678-3323. באופקים: 052711-2991. בנתיבות: 05484-27153.....

הכינוס הארצי הגדול לרבנים ובודקי עירובים - לחיזוק מערכות כשרות העירובים בארץ הקודש

הכינוס יתקיים בעז"ה בחודש כסלו הבעל"ט במרכז ירושלים, בשעות אחר הצהריים. עקב בעיות טכניות, הפרטים עדיין לא התפרסמו. פרטים יבואו בגליון הבא